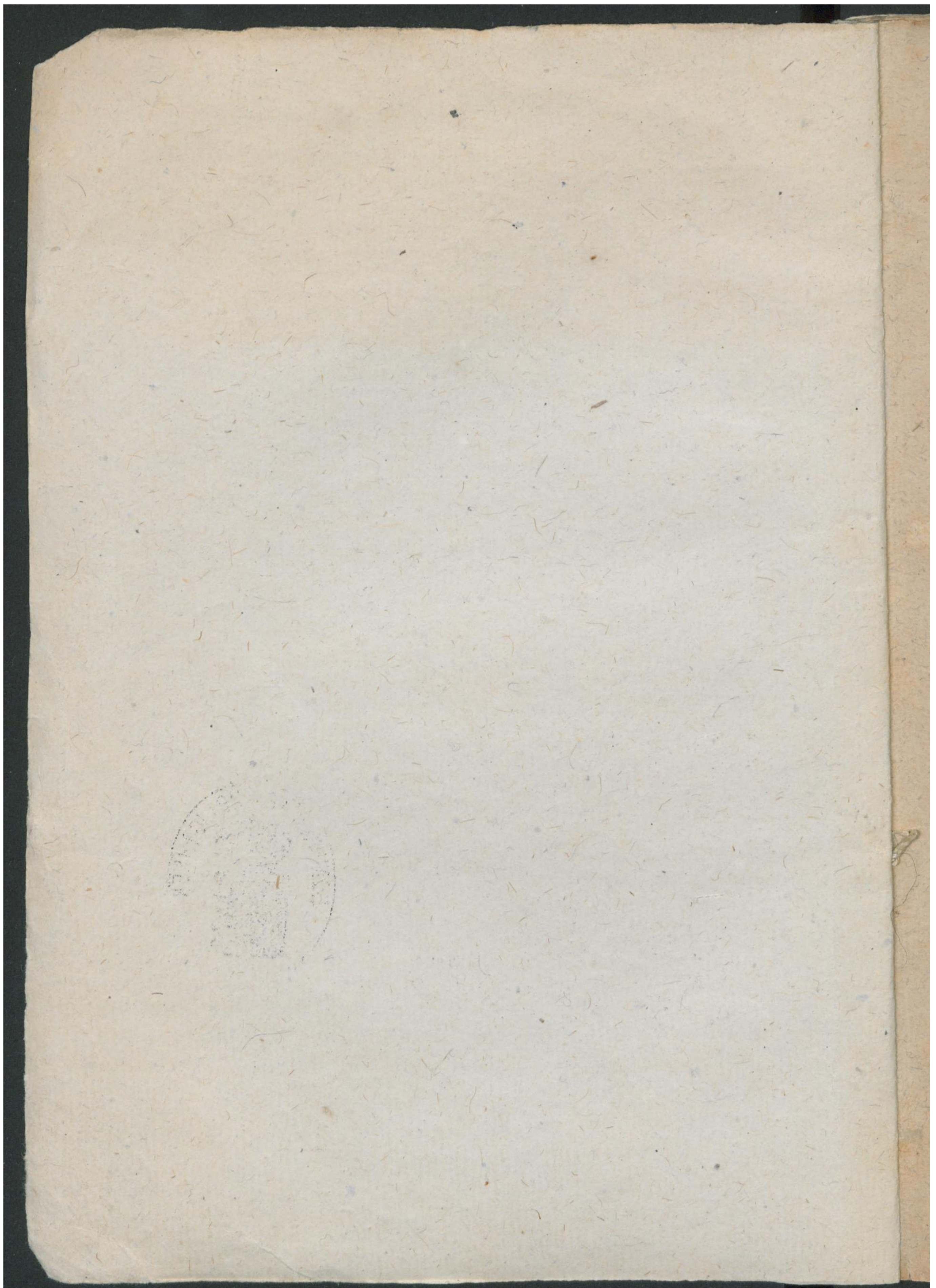

HISTORIE

Balthazars Gerardt/ alias Serach/ die den Tyran van tNederlandt den Prince van Orangie doorschoten heeft: ende is daerom duer grouwelijcke ende vele tormenten binnen de stadt van Delft openbaerlijck ghedoodt.

NVMER. XXV.

Siet ick gheue hem den vrede van mijn verbondt, &c. want hy ialours gewee$t is voor zijnen Godt, ende heeft versoent die boosheyt der kinderen van Israel.

I. MACHAB. II.

Ende hy heeft ialours ghewee$t voor die wet, ghelijck Phinees ghedaen heeft Zamri den soon van Salomi.

M. D. LXXXIIII.

KONINKL.
BIBLIOTHEEK
TE 'SHAGE.

HISTORIE VANDEN

Neerslach vanden Prince van Orangie, ende vande tormenten ende doot BALTHAZARS GERARDT die hem ter oorsaken van dyen binnen Delft aen ghedaen zijn.

IS warachtich/ alsoo Cicero den Heydenschen Orateur int boeck der Officien ghetuycht/ dat d'ouerheyt ende heerschappije vanden genen die met gewelt/ bedroch/ ende oproerichheyt eenige Prouincien oft Landen besitten/ niet gedurich en is. Eñ dat alsulcke Princen/ die inden haet zijn vander ghemeynten/ niet teghenstaende hunne schatten der rijcdommen/ ende oock hunne stercke eñ wackere gwarde/ gemeenlijck oft door eenige listighe vonden/ oft d'ouervallen vander ghemeynten/ verslagen worden. Dwelck oock seer claerlijck den Heydenschen Poeet ghetuycht/ segghende:

Tyrannige Princen die de landen oproerich maken,
Connen selden sonder slach ter hellen gheraken.

Tselue is nv onlancx noch kenlijcker geworden/ in dese onse Nederlanden duer de naevolgende historie. Guillamme van Nassouwe/ den Prince van Orangie genoẽt/ nae dat hy vã loffelijcker memoriẽ den Keyser Caerl den vijfsten met veel eerlijcke tytels ende rijckdommen begift was gheweest; de welcke zijnen soon Philips onsen genadichsten Coninck van Spaengien niet vermindert/ ia grootelijck vermeerdert eñ verbetert hadde/ stellende hem als Gouuerneur ouer eenige prouincien van dese Nederlanden; heeft nochtans tot alle dese weldaden ondanckbaer geweest/ ende hem geauanceert het Nederlandt met wapenen inne te nemen; daer wt sluytende onsen natuerlycken ende geboren Prince/ die hem verheuen ende int

gouuernement ghestelt hadde. Welck feyt hy indẽ eersten aenslach met veel apparente verselen van tyrãnijen, misbruycken/ende dyergelijcke redenen de simpele gemeyntẽ heeft voorgehouden/als anders niet soeckende dan de gemeyne weluaert van ons Vaderlãdt: Maer en heeft zijn binnenste intentie ende meyninge niet lang verborgẽ connen gehouden: als hy seer corts daer nae heeft begonnen de heylige Kercke te verbolgen/ die tempels/ cloosters/ eñ andere godtshuysen te vernielen/ die outaerẽ te onteeren/ die sacramẽten te vertreden/allen die iuweelen te roouen/ die maechden des Heeren te schenden/die catholijcke mãs eñ vrouwen wt hunne geruste woonplaetsen te veriagen/ te verdrijuen/ oft oock te vermoorden/ ende met afgrijselijcke tormenten ter doot te brenghen. Welcke wreede tyrannije / nae dat hy duer zijn volck ter grooter desolatien der Catholijcken een wijle tijts hadde gevordert: so heuet den almogenden Heere belieft een eynde ende een slot te maken van dit boos ende quaet opset; hem rechtueerdelijck slaende/ende in zijne sonden duer een onuersienlijcke doot versmachtende.

Tis kenlijck eenen yegelijck hoe dat ontrent ouer vier iaren Guillamme van Nassouwe vanden Coninck van Spaengien berooft is geweest van alle zijn autoriteyt eñ machte die hem eertijts geiont was geweest; ende dat hy als eenen vyandt vãde ruste en weluaert van onse landen gheuallen was inden ban van onsen alderghenadichsten Coninck/so dat een yegelijck duer die openbaere sententie vã bannissement machte gegeuen was te wesen eenẽ dienaer vander iusticien/ eñ hem aen te tastẽ aen lijf en goet. Daer ontbrack maer yemande die de selue sententie ter executien ende te wercke stellen soude. Tis wel waer datter te voren noch twee auenturiers geweest zijn/die tselue op verscheyde plaetsen feytelijck bestaen hadden/maer en hebben tot hunnen vermete niet connen gheraken. Maer

nv ten

nd ten laetstē/so isser eenē ionckman van ontrint xxv. iaren ghecomen / een Bourgoengnon ende sone van eenen coopman/ geboren van een Bizanzoensche moeder in een dorp genoemt Villanfain niet wijt van Leons/ wesende oock wel geleert/welsprekende/ende in zijnen handel seer actijf. Desen nae dat hy ouer enige iaren ende sonderling nae den tijt van het bannissement ende proscriptie voorschreuen / voor hem genomen hadde de sententie des Coninck t'executeren:heeft ten lesten wel gemoept ende beraden wesende int iaer ons Heeren xv^c.lxxxiiij.op den thiensten dach der maent Julij / ontrint ten twee uren nae der noene t'selue metter daet volbracht / ende doorschietende den voorgenoemden oproerigen Tyran/ons Nederlandt van zijne ketterssche ende geweldige tyrannije bevrijdt eñ verlost. Niet lange te voren soo hadde den voornoemden Guillamme/ siēde het geluckich voorspoet van onsen victorieusen Gouuerneur eñ Prince van Parme inder oorlogen hier int Nederlant te vueren/ende den goeden voortganck die hy dagelijcx so in Brabant als in Vlaenderen hebbende was;hem duer vreese wt Antwerpē naer Delft vertrockē in Hollant: want dat is wel geweest den meestē lof die desen vromē Capiteyn Guillāme int vueren vāder oorlogen gehadt heeft/geduerēde desen trouble/dat hy gemeēlijck een borstgeschut aengetrocken heeft van ontrint acht oft meer mijlen vāder plaetsen daer tperijckel vāder oorlogen gelegen was. Tot Delft comēde so heeft hy voor zijn hof ingenomen het clooster van Sint Aechte: daer te vorē Rectoor ende Biechtvader was geweest den welgeleerden Poeet eñ weerdigen Heere Cornelius Musius/dē welcken Guillāme van Nassouwe voorschreuē/ouer sommighe iaren/ oochluyckinghe doende / by den Heere van Lymmay zijnen adherent/seer oneerlijck ende met leelijcke tormenten hadde laten hangen. Hier en tusschen is ouerledē in Vranckrijck Allenson Franchois/ broeder des

 Coninck

Coninck van Vranckrijck / die onlanck te voren binnen Antwerpen van Guillamme voorschreuē ende zijne coniurateurs als hertoghe van Brabant ontfangen was geweest/ ende aleer dattet iaer van zijn cortrijck ghepasseert was/aldaer met grooter schande eñ schade wederom wtghedreuen. Eñ als nv de moeder des voorschreuen Allensons middelen socht om den voornoemden Guillamme vande doot haers soons te versekerē / soo heeftet die voorsichtichept Gods alsо gevoecht dat desen Balthazar voorschreuen/die zijn repse tot Hollandt wilde nemen/daertoe geemploveert is geweest. Den welcken als ambassadeur daer comēde ten eynde voorschreuen / heeft een poose tijts onder die Edelmans van Guil. van Nassouwe gerekent geweest/ daerentusschen soeckende een bequame oorsaeke om te volbrengen zijn heymelijck opset/ dat hy int hertte langhe gedraghen hadde ; meer besorcht wesende/ oft het feyt van zijne handē soude mogen faelgeren/dan voor die tormenten die hem nakēde waren: aengesien dat hy hem seluen van te voren in Godts handen voor de ghemeynte ouergegeuē hadde als een leuende eñ gewillige offerādе.

Soo ist dan gebeurt opden x. Julii des selfs iaers/ als Guillamme van Nassouwe snoenens etende was metten Borgemeester van Leeuwarden/eñ Baltazar van te voren orloff aen hem genomē hadde om wederō na Vrāckrijck te keeren (so men meēden) so hadde Balthazar voorschreuen hem versiē van een licht peert/ twelck hem buytē der stadt was verwachtēde/ oft hy zijn opset volbracht hebbēde/ by auontueren hadde connen oncomē. Eñ heeft also ontrint twee uren nae den noene wederom nae thoff gekeert/ tegen dat den Prince vāder tafelen soude opstaē; eñ is vande schargeanten onder tdecxsel als yet nootelijcx vergeten hebbende/ sonder wederseggingе toegelaten geweest om den Prince aen te mogen spreken : eñ heeft hem also met een pistolet onder zijnē mantel met drij fenijnige

ende

ende geketende looten aen een gehecht geladen zijnde/aen die trappen väder eetplaetsen verwacht: Als nv dã Guillamme voorschreuẽ wter cameren quã/gelijck Balthazar van te voren eenẽ vrijen toeganck tot hem hadde/so heeft hy nv oock hem te gemoet gegaen/ende minckẽde op zijn slincke zijde heeft zijn geladen pistolet gelost/eñ duer zijnẽ mãtel getreft onder het slincke mãmeken vanden Prince/ makende een wonde ontrint twee vingeren wijt. Eñ het een loot vande drij is duer zijn lichaem gepasseert/die andere twee zijn binnẽ bleuen/ passerẽde duer zijn ingewãt/ ende tselue seer eyschelijck verscheurende. Den Prince is terstont nedergeuallen ter aerden / ende niet langher dan den tijt van eenen Pater noster heeft hy zijne lippen een weynich geruert: also zijn oproerich leuen met eene onsalighe doot besluytende.

De wachte gehoort hebbende tgeluyt van het ontladẽ pistolet/ eñ oock tgecrijsch vanden genen die daer neffens waren siende oock den nederslach vã hunnen heere/hebbẽ een groot geschal onder malcanderen gemaect/ondersoeckende eñ vragende na dẽ auteur van dit feyt. Daerentusschen so hadde onsen Balthazar duer eenen stal bijdẽ hoff staende hem versien/eñ was bijnae ontcomẽ/loopende tot aende stadtpoorten toe / eñ meynende hem metten peerde buyten staende te salueren: en hadde gedaen een vãde pagien die hem den scheut hadde sien geuen; dẽ welckẽ hem achterhalẽde/eñ met hem eẽ wijle tijts worstelende/d'oorsake was dat de andere schargeantẽ aencomende hem geuanghen eñ inden kercker gesloten hebben. Eñ hy siende datter gheen hope meer en was om die doot te ontcomen/ heeft voor al onuerbaesdelijck eñ koenichlijck ghevraecht oft Guillamme van Nassouwe doot was? Maer zy hebben hem al willens zijn doot verswegen ende geloochent/ als willende duer die onsekerheyt van het succes van zijn aengheslaghen feyte zijne pijnen ende doot beswaeren.

Niet-

Niettemin Balthazar wel betrouwende dat hy niet te
vergeefs zijn roer ontladen en hadde/ende wel meynende
oft dat hy nv doot was/oft ommers dat hy niet lange int
leuen en soude blijuen/heeft wel ghemoeyt zijnde tot hen-
lieden aldus geseyt: Jck hebbe van te voren my wel laten
voorstaen dat ick de doot qualijck soude ontgaen; maer
verblijde my seluen daer inne/ dat ick nv feytelijck vol-
bracht hebbe tgene dat ick ouer seuen iaren voor my ghe-
nomen hadde te doen: ende ben daerom wel beraden die
doot te steruen/gemerckt dat de gene die te voren in tselue
feyt ghefaelgeert hebben/ de bitter doot oock niet ontco-
men en zijn.

Daernae so hebben zy onsen Balthazar opde pijnbãck
geworpen/ eñ hem wel ernstelijck inde tegenwoordicheyt
vande Wet aldaer ondersocht ende gevraecht oft hy duer
eenighe beloften oft loonen vandẽ Coninck van Spaen-
gien oft yemanden anders/iae naementlijck oock vande
Grau cappaerts oft Jesuiten opgemaeckt was/om desen
nederslach te doen. Daer op hy heeft papier eñ enckt ge-
eyscht/ ende met veel notoire eñ voor alle de werlt kenlije-
ke redenen ende motijuen int breet verclaert de gherech-
ticheyt van zijn aengeslagen feyte; daer by antwoordẽde
dat hy noch aensocht zijnde/ noch van yemanden ter we-
relt gehuert/ dan alleen door t'getuygen van zijn eyghen
conscientie beruert was/om het Nederlant ende bysonder
de Catholijcke Religie vande tyrannije van desen Prince
also te verlossen: Ende waert by open datter niet gedaen
en waer/dat hy tselue noch doen soude/indẽ wille daer hy
noch inne was: hem wel latende voorstaẽ/ dat hem tselue
inden hemel niet ongeloont en soude blijuẽ. Ende voorts
aengaende zijn lichaem/ dat nv in hunne handen was/
datse daer mede doen souden also hunnen raet dat soude
bedraghen; segghende: Hier op was ick van te voren al
bedacht/ende heb wel voorsien dat my sulcx soude mogen
ouer-

ouercomen: Maer nv hebbe ick mijn devoyr gedaen/doet ghylieden nv dat v te doen staet. Verwijst my tot enighe doot/hoedaenighe die zy / met alderley verzierde tormenten ; ick en ben daer niet voor bevreest.

Dit hoorende ende siende de officiers ende dienaers der boosheyt/ hebben hem den eerstē nacht aende palley vijfmaels ghehanghen/ende tyrannelijcken met roepen ghegeesselt ; ende terstont daer nae alle zijne wonden met honich ouerstreken / daertoe eenen bock leyēde die met zijne scherpe tonge al leckende zijn vel metten honich afschrabben soude. Maer gelijck de leeuwen het lichaem van Danielem inden cuyl / alsoo en heeft den bock dit verschuert lichaem oock niet willen toetseren oft ghenaken. Nae dese wreede gheesselinge ende meer andere tormenten/soo is hy ten lesten den seluen nacht tsamen met handen eñ voeten int ronde als eenen cloot in eenen wanne ghelept ende gebonden geweest/ op dat hem zijnen slaep daer deur benomen soude worden. Ende voorts inde navolgende drij nachten ende dagen/ nae veel schampere bespottingen/so hebbense hem anderwerf aende palley ghehangen / ende zijne handen op zijnen rugge gebonden wesende/met drij hondert ponden ghewichts aen elcken grooten teen van zijne voetē seer grouwelijck een half ure geladen eñ gepijnicht. Welcke half ure also gepasseert zijnde/hebben hem een paer nieuwe schoenen van rouwe honts leyr/ wel gesmeyrt/ende twee vingheren corter zijnde dan zijn voeten waren/aengetrocken; ende also voor een groot vier mettē voeten gestelt. Ende so haest als dese schoenen den brandt gevoelde/zijn de voeten mette schoenen geheel stomp ghe-worden/ ende by maniere van een ronde figuer in een gecrompen : De welcke zy naederhandt willende van zijne voeten afrucken/hebben seer afgrijselijck het vleesch metten velle half gebraden afgetrocken. Ende als die voeten so geschendt waren/hebben hem daerenbouen onder zijne

orelen met inwierige branden iammerlijcken ghebrandt: ende noch niet versaepdt zijnde / hebben een hemde ghesteken in leuende water/eñ hem aengedaē/ ende also metter vlammen ontsteken: daerenbouen oock met bernende speck hem ouergietende/ende in zijne handen ende voeten tusschen nagelen ende vleesch scherpe naelden ende nagelen stijf insmijtende. Waer zijn nv die oude Tyrannen eñ veruolgers der Christenen; Decius/ Nero/ Rictiouarus/ Julianus / met hunne consoorten; datse tot Delft mochten comen / ende leeren aende wethouders aldaer / hoe zy Godts dienaers ten hemel duer tyrannige tormenten behooren te senden.

Niettemin in alle dese grouwelijcke pijnen en is onsen Balthazar niet ontstelt gheweest / iae heeft de selue sonder kruenen ende sonder eenich teecken van weedom met een wonderlijcke patientie verdragen. Soo dat die wreede wethouders ende hangdieuen / daer duer tot meerder wreedtheyt verweckt zijnde / met oude stinckende pisse hem hebben ouergoten / (gelijckmen leest dat de heylige maget Lucia oock geschiedt is) Ende als oft hy met toouerije hadde omghegaen / ende duer onderstandt vanden duyuel / alle pijnlijckheyt verwonnen / hebben hem aenghedaen een vuyl cleedt van eenen miserabelen mensche/ wt het gasthuys ghehaelt / om zijne toouerije daer mede te verdrijuen. Ende siende dat dese hunne nieuwe inuentien ende vonden nochtans niet en hielpen / soo hebben zy hem ghevraecht; wat hy al peysde ter wijlen dat hy aldus ghepijnicht worde? Ende heeft aldus gheantwoordt: Och goede Heere / verleent my de gratie ende gaue van een volherdighe patientie. Noch vraechde zy/ hoe dat hy in alle dese tormenten niet meer beweecht oft ontstelt en worde? Daer op antwoordende heeft ghesept: Die ghebeden der goeder menschen / zijn my hier inne behelpich. Seyde oock totten Borghemeester die hem in

zijne

zijne verduldichept verwonderde; Als ick sterven sal dan suldy noch claerlijcker mijn stercke volherdichept gewaer worden.

Tusschen beyde / als hy somtijts eenich respijt hadde vande tormenten / soo waren zijn oogen ten hemelwaerts opgheslaghen / ende was by zy seluen die seuen Psalmen ende litanien lesende. Ende so wanneer hem yemant aensprack / dien gaff hy met een vrijmoedich hertte vriendelijcke tale ende antwoorde; alsoo dat die hangdieuen selue grootelijck hen verwonderde in zijn blijmoedich ende vrolijck aensicht: ende die omstaenders / eensdeels met weenende ooghen dit wreede spectakel aensaghen; onder de welcke daer eenighe seyden / onmogelijck te wesen dat hy mensche soude zijn: die andere benijdende hem zijne saechtmoedichept / ende op hunne tanden bijtende / hebben hem ghevraecht / hoe langhe dattet gheleden was / dat hy den duyuel zijn ziele ouergheghenen hadde. Hier op antwoorde Balthazar met een sonderlinge huescheyt / dat hy gheen kennisse oft aliancie en hadde metten duyuel / noch eenighen handele. Insghelijcx oock / alsse hem noemden te wesen eenen verrader / moorder / zijns vaders moorder / oft dyergelijcke vileyne toenamen gauen / heeft simpelijck sulckx gheloochent / oft als onghemerckt ende niet weert zijnde daer op antwoorde te gheuen / met neergheslaghen ooghen laeten voorbij gaen. Behaluen nochtans dat hy den Officiers altijt huessche antwoorde gheghenen heeft; hen oock bedanckende van het goet tractement dat hem inden kercker gheschieden / ende belouende tselue alst hem mogelijk soude wesen te verghelden. Ghevraecht zijnde / met wat loon oft vergheldinghe? heeft gheantwoordt; met bidden voor v lieden int paradijs. Ende anderwerf ghevraecht / in welck paradijs? heeft ghesept: dat hy gheen ander dan een paradijs en kende.

b ij Aldus

Aldus dan met veel tormenten/ spotternijen/ eñ ijdele questien ondersocht ende gepijnicht zijnde/ als hy niet en antwoorde dat henlieden behaechden; hebben hem den derthiensten dach der maent Julij voorsz. zijn aenstaende doot vercondicht: ende des anderen daechs gehoort hebbende zijn vonnisse ende sentẽtie des doots/ heeft met een minnelijck woort/ ghelijck sinte Cyprіaen/ gheantwoort/ Deo gratias: Dat is te segghen/ Godt de Heer zy gheloeft. Als nv die sententie wtghesproken was/ so is onsen Balthazar duer eẽ kersteliјcke eñ vrome sterckheyt eñ saechtmoedicheyt/ onuerbaest/ ende met een vrolijck aensicht/ eñ vriendelijck opsien; maer in zijne voeten seer weeck ende cranck; die nv so deyrlijck gecrompen/ geswollen/ gebraden/ gebilt/ ende met naeldẽ ende nagelen vernagelt waren; in zijn lichaem oock seer iammerlijcken mismaeckt; tot opt schauot geleydt; ende heeft hem aldaer aen eenen staeck latẽ binden/ al euen volstandich blijuende; ende en heeft oock inde tegenwoordicheyt van alle die aenstaẽde tormenten ende grouwelijcke doot/ niet een litteecken van verbaestheyt oft vreese getoont; daer nochtans de sommige/ alleen door het aensien vande selue tormenten/ ter aerdenwaerts beswijcten ende in onmacht vielen.

Maer desen vromen Balthazar/ ghelijck hy alle zijne voorlede pijnen geleden/ eñ de sententie des doots ontfanghen hadde met eenen onuerwonnen moet eñ sterckheyt; also was hy nv oock ten aensien van alle de gemeynte vã Delft wel ghemoeyt om d'executie eñ tslot van dese zijne Tragedie te verwachten/ ende met volherdicheyt te bouẽ te comen: ende deur tvergieten van zijn bloet eenen eewighen loon aenden Heere te verdienen. Eñ als hy nv aenden staeck stondt gebondẽ/ so hebben die buelen oft hangdieuen het arme onnosel ende ontschuldich pistolet genomen/ daer hy zijn vroom feyt mede volbracht hadde/ ende tselue ten aensien vã hem op een aenbeelt der smissen met

groote

groote ijsere hameren eñ met groote fortse ontstucken ge-
slaghen. Daernae hebbense hen wederom gekeert tot on-
sen Balthazar/ nv al geheel int gebedt ende tot Godt op-
getogen wesende: eñ hebben hem voor al zijn wambeys
wtghetrockẽ/ zijn coussen tot op zijne voeten doen neder-
sincken / ende zijn hemde tusschen zijn beenen gebonden.
Doen heeft den eenen van die buelen zijn rechte hant ge-
nomen/ ende heeft die tusschen twee gloeyende ijsere pla-
ten/hebbende de forme van een wafelijser/twelck den an-
deren buel in zijn handen hadde/ghesteken/ende also ver-
pletst ende verbrandt/dat de merckt vol roock ende stanck
daer deur geworden is. Dit gedaen zijnde/zijn de andere
buelen gecomen met ijsere ende gloeyende trecktanghen/
zijne borsten ende vleesch wt zijn zijde/armen eñ dyen wt-
treckende: ter wijlen dat hy anders niet dan met bidden
alleen becõmert en was/also datmẽ hem claerlijck mocht
verstaẽ lesende de seuen Psalmen van David; eñ dat son-
der zijn aensicht eens te versettẽ/oft handen oft voetẽ eens
te vertreckẽ: Behaluen dat hy met zijne stõpe verbrande
rechterhãdt hem seluẽ met groote reuerentie met het teekẽ
des H. cruys drijmaels gewapent ende geteeckent heeft.

Daerna ontbonden wesende/ heeft zijne coussens met
zijn voeten van hem gestooten/eñ is te voete gegaen so hy
best mochte na de bancke die daertoe bereet was om hem
te vierendeelen/eñ open te snijden: eñ heeft willichlijck/so
vele hem mogelijck was/ zijn voetẽ opgeheuen op de bãc-
ke om te gaen liggẽ. Daer op gebonden zijnde/hebbẽ hem
eerstmael zijn manlijchept afgesneden; eñ terstont daerna
zijne borste eñ den buyck cruysgewijs opẽsnijdende/ heb-
ben zijn inghewant mettet hert (als oft den verlosser van
ons Vaderslant verraders wercken gedaẽ hadde) wt zijn
lijf wtgeruckt/ eñ in zijn aensicht geworpẽ: ter wijlen dat
hy alnoch zijn lippen int gebedt was ruerende: Wãt als
oft hy zijnen mont eñ voys alleen totter deucht / eñ om te

bidden van Godt ontfangen hadde/also en heeft hy noyt geclaecht oft versucht; maer al euen vroom eñ volherdich blijuende / sonder zijn aensicht eens te versettē/heeft opdē xiiij. dach Julij des iaers voorsz. opdē noen/ zijnen onuerwinnelijcken gheest ende ziele/als een salige ende leuende offerande / Godt de Heere zijnen schepper opgheoffert. Ende de hangdieuen voor tlesten datse hem consten aendoen/ hebbē zijn hooft afgesneden van tlichaem/eñ tselue op eenē staeck bijde vesten vāder stadt gestelt; het welcke daer gestelt zijnde/veel schoonder en minlijcker om sien is geweest/dan te voren. Zijn lichaem hebbense gequartiert ende aende vier poortē der seluer stadt van Delft aen vier galgen gehangen. Een vreemde eñ wreede maniere van tyrannijen; maer noch veel vreemder ende onghehoorder sterckheyt int verdragen van alsulcke eyschelijcke grouwelijcke/ende ongehoorde tormenten ende doot.

Refereyn ter eeren des voorſ. Balthazars.

LOff BALTAZAR Geerarts/die door Gods prouidētie
sConincks sententie // hebt gheexecuteert/
Ouer den Tyran Orange/ boos van inuentie/
Wyens pestilentie // in BELGIS noch regneert:
Als eenen draeck heeft hy theel lant gheinfecteert/
Gods volck ghepersequeert //noyt herder noten:
Maer als Sint IORIS hebt ghy ons ghedefendeert/
Wt liefden ghemoueert // den Draeck doorschoten.
Valerius Als Coninck CODRVS geern v bloet vergoten/
Daer peys quam wtgesproten // so hy was te binnen:
Hierom heeft v oock geenen arbeyt verdroten/
En hebt vast ghesloten // dit werck te beginnen:
Nu.25. Als een ander PHINEES / wt jalouser minnen/
Dies elck moet bekinnen // spijt het ketters gespuys:
Loff Blijschap en glorie/ van tBourgonsche huys.

Als

Als AOD hebt ghy een vroom feyt ghewrocht / *Iudic. 3.*
Die Eglon ghiften brocht // nae zijn fantazije:
Den seluen Coninck heeft hy ter doot besocht/
Die Israel noyt vermocht // vol van envije.
In zijn somer eet-camer was hy niet vrije/
Als een vette prije // heeft hem AOD doorsteken:
Achthien iaren hiel hy Israel in slauernije/
Ghelijck ons partije // vol duuelsche treken.
By DAVID moegdy oock wel zijn gheleken/ *1. Re. 17*
Die nae schriftuers spreken // Goliath bracht ter doot.
Ghelijck SAMSON hebdy Godts leet gaen wreken/ *Iudi. 16.*
Godts cracht onbesweken// bleef v by ter noot:
Al hebdy met hem ghestort v bloet seer root/
In Abrahams schoot // quamt ghy door dit cruys:
Loff Blijschap en glorie / van t Bourgonsche huys.

Den verloochenden Catholijck hebdy niet ghespaert/
MATHATHIAS aert // thoonde ghy midts desen. *1. Ma. 2*
Den vos Herodes / die met fortse Heer wert verclaert/ *Luc. 13.*
Heeft nv zijn deel ghepaert // daer hy blijft verwesen:
Bouen MARCVS CVRTIVS zijdy weert ghepresen/
Die Roomen heeft ghenesen // als Ridder vaillant/
Springhende inden put des doots / so wy lesen/
Waer door is gheresen // ghesontheyt telcker cant.
Als CAIVS MVTIVS men v volstandich vant/
Af-brandende sijn hant // die Porsena hadde ghemist:
Segghende / noch drij hondert isser van sulck verstant/
Dies Porsena sant // en heeft nae Peys ghevist:
Maer ghy BALTAZAR hebt den rechten man betrist/
So ghy te voren wist// die tGheloof bracht tot gruys:
Loff Blijschap en glorie / van t Bourgonsche huys.

Tero-

2.Para. Ieroboam eerghierich van herten obstinaet/
13. Vercocht om te doen quaet // in dese Landen:
Die heel BELGIS heeft doen sondighen vroech en laet/
Binnen vol van haet // het Hooft der vyanden
Heeft Godt gheslaghen door BALTAZARS handen/
Tot zijnder schanden // en een eewich verwijt.
1.Mac. Antiochus dede niet dan moorden en branden/
1.6. Roouen dierbaer panden//tot Godts eere ghewijt.
De Wortel van booshept in onsen tijt
Is bleuen inden strijt // door Gods ghehinghen:
Exo.14. Den versteenden Pharao zijn wy nv quijt/
Hy blijft ghecastijt // die Gods volck wou dwinghen.
Exo.15. Dus laet ons met MOYSES eenen lofsanck singhen/
Segghen onderlinghen // met een accoort ghedruys/
Loff Blijschap en glorie / van t'Bourgonsche huys.

Helpt niet Gods gratie die v tot DELFT is gheschiet/
Want die zijn punt had gedoluen behiel int leste niet.

